

مروری بر اندیشه‌های بنیادین و شیوه‌های انقلاب در باره
جامعیت اسلام به عنوان مسلک اجتماعی و جامعه‌ساز

درسی مهم برای نیروهای انقلابی

سال ۱۳۵۳ شمسی است. آن روزها، «سیدعلی خامنه‌ای» که طلبه‌ای ۳۵ ساله بود، بعد از نماز ظهر و عصر، در مسجد امام حسن، واقع در انتهای بازار سرشور مشهد، هر روز، با دهان روزه، به جای آنکه به شیوه‌ی مرسوم، بر منبر بنشیند، پشت تریبون می‌ایستاد و قرآن به دست، با همان حلاوت و حرارت همیشگی، از مبانی اندیشه‌ی اسلامی، مبتنی بر آیات قرآن سخن می‌گفت. هنوز چند روزی از این جلسه نگذشته بود، که آوازه‌ی آن در مشهد می‌پیچید و مردم مشهد، از گوشه و کنار، در آن ظهرهای گرم تابستان، خود را به این جلسات رساندند به طوری که حتی دیگر در گاراژ بسیار بزرگ پشت مسجد هم جایی برای نشستن پیدا نمی‌شد. از هر نوع قشری هم در آن مسجد پیدا می‌شد و از همه بیشتر جوان‌ها! حتی تعدادی از دانشجویهای پزشکی، برای شرکت دیگر دانشجویها یکی، دو اتوبوس را هماهنگ کرده بودند (۳۹)

جلسه‌های داشتیم... آن زمان به ضبط سخنرانی‌ها خیلی اهمیت داده نمی‌شد؛ اما استثنا همیشه این سی سخنرانی ضبط شده است. این سخنرانی‌ها منبع خوبی برای مچ‌گیری ماست؛ در آن سخنرانی‌ها راجع به توحید، امامت، ولایت، نبوت و سایر مباحث اساسی بحث شده است که الان هم آنها را تأیید می‌کنم. اینها پایه‌های فکری برای ایجاد یک نظام اسلامی بود؛ اگر چه ما آن موقع امیدوار نبودیم که نظام اسلامی شش، هفت سال دیگر محقق شود. می‌گفتم اگر پنجاه سال دیگر هم ایجاد نشود، بالاخره پایه‌های فکری‌اش اینهاست. آن کار، جهت‌دادن به فکر نسل جوان آن روز بود. (۴۰/۴۱)

جلسات پر شور قرآنی

اشاره‌ی رهبر انقلاب به سخنرانی‌های ایشان در ماه مبارک رمضان

«من چند سال قبل به مشهد رفته بودم؛ یکی از رفقای قدیمی ما - که پای بحث‌های خصوصی و عمومی ما خیلی بوده است و الآن هم او را زیاد می‌بینم - نواری به من داد و گفت خواهش می‌کنم شما این نوار را همینطور که در ماشین نشستهاید، گوش کنید. گفتم خیلی خوب. نوار را گذاشتم، دیدم او در سخنرانی‌های دوره‌های طولانی من گشته است و از هر کدام تکه‌ای را انتخاب کرده که در آن، تصویر آینده و وعده‌ی به آینده و حکومت علوی وجود دارد و از من می‌خواهد بپرسد الان هم همان تصویر را در ذهن دارید؟ البته اشکال او وارد نبود. من بعد خودش را دیدم و به او گفتم این اشکال وارد نیست. الان هم اگر بخواهم در آن مقام حرف بزنم، همان حرف‌ها را می‌زنم و حرفم عوض نشده است. بنده یک ماه رمضان در مسجد امام حسن مشهد سخنرانی مستمر سی

سخن
هفته

انسان ۲۵۰ ساله (۴۰)

سازماندهی شیعیان زیر برق شمشیر خلفای عباسی

حزب الله این است (۴۱)

میلیون‌ها نفر باید آماده دفاع و ضربه متقابل باشیم

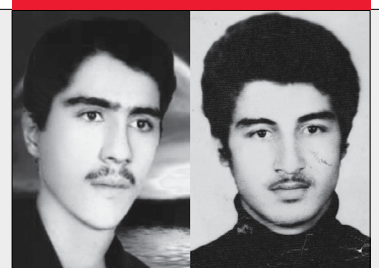
درس اخلاق (۴۲)

ماه رجب را با این چشم نگاه کنید

برکت مبارزه جوانان انقلابی | این شماره تقدیم می‌شود به ارواح طیبه شهیدان سید حمید رضا و سید فرید فاطمی*

همین شهادت‌ها پایه‌های جمهوری اسلامی را مستحکم کرد. اگر این جوان‌های امثال فرزند شهید شما، در دوران اختناق جهاد نمی‌کردند، مبارزه نمی‌کردند، صبر نمی‌کردند، این اتفاق نمی‌افتاد. اگر مادرها، پدرها بی‌صبری می‌کردند، ناراحتی اظهار می‌کردند، دیگران را پشیمان می‌کردند از رفتن این راه، این اتفاق نمی‌افتاد. این اتفاقی که افتاد، که دنیا را تکان داد، تشکیل جمهوری اسلامی، این برکت همین مجاهدت‌های فرزندان شماس است. (بخشی از بیانات رهبر انقلاب در منزل شهیدان فاطمی)

* شهید سید حمید رضا فاطمی از دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف بود که در سال ۱۳۵۴ توسط ساواک دستگیر و شکنجه شد، و در سحرگاه هفدهم اسفند ۵۴ به فیض شهادت نائل گردید. شهید سید فرید فاطمی، برادر کوچک وی نیز از رزمندگان لشکر ۱۷ علی بن ابیطالب (ع) بود که در عملیات والفجر هشت آسمانی شد. رهبر انقلاب در سفر به قم در سال ۸۹ در منزل خانواده‌ی این شهید حضور یافتند و از آنان تقدیر کردند.

مروری بر یک هشدار مهم رهبر انقلاب در چند سخنرانی اخیر

جوان انقلابی باید احساس «مسئولیت اجتماعی» بکند

۱. مسئولیت‌شناسی نقطه مقابل غفلتی که دشمن می‌خواهد

خود اینکه یک مردمی، یک مجموعه‌ای در یک شهر، در یک استان و در کل کشور نسبت به آینده احساس وظیفه کند، نسبت به مدیریت کشور احساس وظیفه کند و بخواهد در آن دخالت کند و ورود در صحنه پیدا کند، چیز ارزشمندی است؛ این ضد آن غفلتی است که دشمن می‌خواهد بر ما تحمیل کند. این روحیه را باید حفظ کرد؛ روحیه حضور را، روحیه شرکت را، روحیه همکاری و تعاون را. به مناسبت مسائل اقتصاد، روحیه مصرف داخلی را؛ که این هم یکی از مقولات مهم است. ۹۱/۷/۲۲

۲. نیاز امروز جامعه ما همدلی و

مسئولیت‌پذیری است

امروز جامعه‌ای ما به شفقت بین افراد و آحاد جامعه احتیاج دارد؛ امروز جامعه‌ای ما به همدلی، به مسئولیت‌پذیری، به بردباری، به صبر، به مانند این چیزها احتیاج دارد. ما امروز در حال حرکت در یک مسیر بسیار مهم، پرافتخار و خطیر هستیم؛ ما جامعه‌ی ایرانی، داریم به سمت قلل‌های حرکت می‌کنیم و حرکت به سمت قله‌ی مراقبت لازم دارد، شریطی لازم دارد؛ در جاده‌های صاف و آسفالت‌ها، آن مراقبت‌ها لزومی ندارد؛ اما وقتی انسان دارد به سمت یک قله‌ای حرکت می‌کند مراقبت‌هایی لازم است. امروز جامعه‌ی ما، کشور ما، مردم ما، احتیاج دارد به این خصوصیات: با هم صبر کنیم، با هم بردبار باشیم، با هم مهر بان باشیم، با شفقت باشیم، به هم کمک کنیم. البته جلیت ایرانی و ریشه‌های اخلاقی ایرانی مسلمان همین‌هاست. ۹۸/۱۰/۱۱

۳. کمک به دیگران و معرفت فاطمی

یک بخش دیگری از معارف فاطمی، مسئله‌ی کمک به دیگران است وقتی [امام حسن مجتبی علیه‌السلام] می‌پرسد که مادر [چرا] شما در حال دعا و تضرع فقط برای دیگران دعا کردی؟ جواب می‌شود که «یا بُنَّتِ الْجَارُ ثُمَّ الدَّارُ»؛ اول همسایه، بعد خودمان؛ این یک درس است، این یک راه است، این یک مسئولیت اجتماعی را به ما یادآوری می‌کند. یا در قضیه‌ی مسکین و یتیم و اسیر که خدای متعال در سوره‌ی هل‌اتی این جور با عظمت از این حادثه یاد می‌کند... این حادثه، یک حادثه‌ی نمادین است... خب حضرت زهرا می‌توانست آنجا بگوید که بروید مسجد پیغمبر، آنجا حکومت اسلامی است دیگر - حالا هم بعضی‌ها می‌گویند که چرا گداپروری می‌کنید، خب حکومت اسلامی است و باید انجام بدهد - نه، وظیفه‌ی حکومت، وظیفه‌ی جامعه رانفی نمی‌کند. انسان‌ها در جامعه موظفند که به معنای واقعی کلمه به یکدیگر کمک بکنند؛ هم کمک مالی، هم کمک فکری، هم کمک آبرویی، انواع و اقسام کمک‌ها باید در جامعه شکل بگیرد؛ این درس فاطمی است، این معرفت فاطمی است. ۹۸/۱۱/۲۶

نقش رژیم صهیونیستی در ترور حاج قاسم

پایگاه آمریکایی هیل نزدیک به کنگره، با ارائه‌ی جزئیاتی جدید از ترور شهید شهید قاسم سلیمانی، مشارکت رژیم صهیونیستی در این جنایت را تأیید کرده است. به‌نوشته‌ی این پایگاه، عملیات ترور علاوه بر رصد ماهواره‌ای، نیازمند دریافت تأییدیه‌ی نهایی از مهره‌های اطلاعاتی بر روی زمین بوده و از آنجا که قرار بوده هواپیمای حامل هدف وارد بغداد شود، لازم بوده افرادی در صحنه حاضر باشند و خروج فرمانده فقید نیروی قدس سپاه از هواپیما را تأیید کنند و آمریکا با کمک رژیم صهیونیستی، شبکه‌هایی برای انجام این کار سازمان‌دهی کرده است.

قدرت موشکی و پدافندی یمن چند بر ابر شد

«مهدی المشاط»، رئیس شورای عالی سیاسی انصارالله یمن امروز از ۴ سامانه‌ی جدید پدافند هوایی «ثاقب ۱»، «ثاقب ۲»، «ثاقب ۳» و «فاطر ۲» که توسط متخصصان یمنی ارتقاء داده شده، رونمایی کرد. گفته می‌شود که این سامانه‌های پیشرفته در مرحله‌ی تست، تعداد زیادی جنگنده و پهپاد سعودی را با موفقیت سرنگون کرده‌اند. وزیر دفاع یمن نیز در مصاحبه‌ای اعلام کرد: جنگنده‌های متجاوز جرأت پرواز بر فراز یمن را نخواهند داشت.

ترکیب مجلس یازدهم بی‌بی‌سی را عصبانی کرد!

بی‌بی‌سی ضمن ابراز نگرانی از ترکیب آینده‌ی مجلس شورای اسلامی، در گزارشی با تندرو خواندن نمایندگان جوان و انقلابی مدعی شد، مجلس جدید انزوای ایران را عمیق‌تر و خطر جنگ را بیشتر می‌کند و فقر را در کشور گسترده‌تر خواهد کرد! این در حالی است که رسانه‌های غربی، از جمله بی‌بی‌سی، سی‌ان‌ان و فرانس ۲۴ در همان ساعات اولیه‌ی انتخابات، آنرا فاقد هر گونه تأثیر یا تغییر در زندگی مردم ارزیابی کرده بودند.

شهرک‌های صهیونیستی به جهنم تبدیل شدند

دو نفر از اعضای شاخه‌ی نظامی جهاد اسلامی فلسطین در جریان حمله‌ی رژیم صهیونیستی به دمشق، و یک نفر دیگر در حمله‌ی این نیروها به خان یونس به شهادت رسیدند. جهاد اسلامی فلسطین نیز در پاسخ به این اقدامات جنایتکارانه، مناطق شهر کنشین رژیم صهیونیستی را به وسیله‌ی راکت‌ها و موشک‌های متعددی مورد حمله قرار داد. در پی این حملات، سخنگوی گردان‌های قدس اعلام کرد: رزمندگان ما در درگیری اخیر، شهرک‌های صهیونیستی را به جهنم تبدیل کردند و موفق به تثبیت معادله‌ی بمباران مقابل بمباران شدند. ●

تسلیم نسخه‌های غربی نشویم

بدانیم نسخه‌های غربی برای ما قابل اعتماد نیستند. من نمی‌گویم بگلی رد کنیم؛ نه، بسنجیم. تسلیم بی‌برو بر گرد نسخه‌های غربی نمی‌شود؛ نه در زمینه‌ی اقتصاد، نه در زمینه‌های دیگر مثل مسئله‌ی جمعیت... مشکل اقتصادی کشور با نسخه‌های غربی درست نخواهد شد. تاکنون هم در طول سال‌های مختلف هر وقت نسخه‌های غربی را به کار گرفتیم، سودی نبردیم، از یک جاهایی ضرر کردیم؛ قضیه‌ی تعدیل وقتی که در دهه‌ی هفتاد پیش آمد، مشکل عدالت اجتماعی در کشور ما به معنای واقعی کلمه ضربه خورد، شکاف طبقاتی به وجود آمد؛ ممکن است یک فوایدی داشت اما این ضررهای عمده را هم ما تحمل کردیم. ۹۷/۳/۲۰

۱۴ که دانشجویان را از جلوی دانشگاه سوار می‌کردند و به مسجد می‌آوردند.

سید علی خامنه‌ای، آن روزها، برخلاف عرف مرسوم جلسات دینی و عقیدتی، مباحثش را از «ایمان» شروع کرد و به «توحید» رساند. بعد هم با مطرح کردن دو سرفصل «نبوت» و «ولایت» آن را به اتمام رساند و توانست با کاشتن بذر «ایمان آگاهانه» در قلب و جان جوانان مشهد، آنان را با قرآن آشتی دهد. و قرآن را از غربت طاقچه‌ها و سفره‌های عقد و مجالس ختم در آورده و در اختیار جوانان بگذارد.

دغدغه‌همیشگی رهبر انقلاب

بعدتر، آیت‌الله خامنه‌ای در مقدمه‌ی کتابی که در آبان همان سال، با عنوان «طرح کلی اندیشه‌ی اسلامی در قرآن» چاپ شد چنین نوشت: «طرح اسلام به صورت مسلکی اجتماعی و دارای اصولی منسجم و یک آهنگ و ناظر به زندگی جمعی انسان‌ها، یکی از فوری‌ترین ضرورت‌های تفکر مذهبی است. مباحثات و تحقیقات اسلامی، پیش از این به طور غالب، فاقد این دو ویژگی بس مهم بوده و از این رو، در مقایسه‌ی اسلام با مکاتب و مسالک اجتماعی این روزگار، باحثان و جویندگان را چندان که شاید و باید، به نتیجه‌ی ثمربخش و قضاوت قاطع نرسانیده است؛ یعنی از اینکه بتواند مجموعاً طرح و نقشه‌ی یک آیین متحداً اجزا و متماسک را ارائه دهد و نسبت آن را با مکتب‌ها و آیین‌های دیگر مشخص سازد، عاجز مانده است. به علاوه، چون عموماً بحث‌ها ذهنی و دور از حیطه‌ی تأثیر عملی و عینی و مخصوصاً اجتماعی، انجام گرفته، بیش از معرفتی ذهنی به بار نیاورده و نسبت به زندگی جمعی انسان‌ها، علی‌الخصوص نسبت به تعیین شکل و قواره‌ی جامعه، تعهد و تکلیف و حتی نظریه‌ی روشن و مشخصی ارائه نداده است.»

ایشان سپس به‌عنوان راهکار، چنین پیشنهاد می‌دهند که: «معارف و دستگاه فکری اسلامی از تجرد و ذهنیت محض خارج گشته و همچون همه‌ی مکاتب اجتماعی، ناظر به تکالیف عملی و به‌ویژه زندگی اجتماعی باشد و هر یک از مباحث نظری، از این دیدگاه که چه طریقی برای زندگی انسان و چه هدفی برای بودن او و چه راهی برای رسیدن به این هدف ارائه می‌دهد، مورد بررسی و تأمل و تحقیق قرار گیرد.»

از آن روزها تا به امروز، گرچه ۴۵ سال گذشته، اما همچنان این موضوع، یعنی ارائه‌ی معارف اسلامی به‌مثابه «مسلکی اجتماعی» که برای همه‌ی شئون و بخش‌های مختلف زندگی انسان برنامه دارد، در دستور کار رهبر انقلاب قرار داشته است. برای همین، طلبه‌ی ۳۵ ساله‌ی مشهدی آن روزها، که حالا تبدیل به رهبر حکومتی دینی و انقلابی شده است، در کمتر سخنرانی‌ای هست که از معارف قرآنی و روایی، سخنی به میان نیاورد. پربیرا نیست بگویم که اساساً مبنای تمامی بیانات ایشان در طول همه‌ی این سال‌ها، مستقیماً یا غیرمستقیماً مبتنی بر اندیشه‌های ناب اسلامی بوده است. و این، می‌تواند درس مهمی برای سیاست‌یون و از آن مهم‌تر نیروهای مؤمن و انقلابی باشد. ●

یکی از نکاتی که رهبر انقلاب در چند دیدار اخیر با عبارات و جملات متفاوت نسبت به آن تذکر داده‌اند، موضوع «مسئولیت اجتماعی» است. به‌عنوان مثال رهبر انقلاب در دیدار مداحان و یا پیش از آن دیدار پرستاران، عموم مردم را به کمک و همدلی و یاری رساندن به یکدیگر سفارش کرده‌اند. این کمک‌رسانی‌ها اگرچه در بحران‌ها و مصیبت‌هایی همچون زلزله‌ی کرمانشاه و سیل لرستان و خوزستان و گلستان جلوه‌هایی ماندگار از فداکاری و همت و اراده را به تصویر کشیده است، اما این روزها که کشور درگیر برخی از مسائل جدید است هم شایسته است که نمودار شود. نشریه‌ی خط حزب‌الله شش نکته از بیانات رهبر انقلاب در این زمینه را در قالب اطلاع‌نگاشت زیر مرور کرده است.

۴. رسانه‌ها رو حیه کمک به همدیگر را ترویج کنند

شما دیدید در قضا و بلا یا یای طبیعی‌ای که پیش می‌آید مردم چطور بادل و جان می‌روند، حرکت می‌کنند؛ بله، اینها هست، اما باید ترویج بشود، باید توسعه پیدا کند. همه‌ی کسانی که در این زمینه‌ها می‌توانند نقش ایفا کنند، مثل دستگاه‌های مدیریت، سازمان‌های تبلیغاتی، رسانه‌ها، معلمان دین، حتی فعالان سیاسی باید این فضایل را و دارندگان این فضایل را ترویج کنند تا این فضایل در جامعه‌ی ما گسترش پیدا کند. من در تلویزیون چند شب قبل از این دیدم یک مرد محترمی را نشان داد که نه میلیارد در بود، نه مدیر یک مؤسسه‌ای بود، نه پول بی حساب و کتابی داشت، اما توانسته بود با تلاش و کوشش و جمع کردن اعانت‌های این و آن، صدها زوج را جهیزیه بدهد؛ انبارش را نشان دادند و بنده در تلویزیون نگاه می‌کردم؛ بله، اینها را باید ترویج کرد، این انسان‌ها را باید ترویج کرد، این جور کارها را باید ترویج کرد. ترویج فضایی یکی از وظایف همه‌ی آحاد جامعه و کسانی است که می‌توانند این کار را انجام بدهند. ۹۸/۱۰/۱۱

۵. عمل نکردن به وظیفه، خشم خدا را در پی خواهد داشت

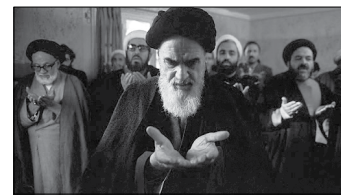
وقتی یک وظیفه‌ای متوجه ما شد، آن وظیفه را باید عمل کنیم؛ اگر عمل نکنیم خدای متعال به خشم می‌آید. ببینید یک نمونه در قرآن حضرت یونس، پیغمبر بزرگوار الهی است که از قوم خودش قهر کرد؛ از نظر ما کار بی‌منطقی هم نکرد، سال‌ها دعوت کرده بود این‌ها را به هدایت و اینها روی کفر و ضلالت پافشاری کرده بودند؛ دیگر این آدم چه کار کند؟ قهر کرد و از میان آنها بیرون آمد، اما در منطق الهی نباید قهر می‌کرد؛ وَذَا التَّوْنِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ (انبیاء/۸۷) خیال کرد ما بر او سخت نخواهیم گرفت؛ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خدای متعال او را دچار آن حادثه‌ی عجیب کرد که اگر چنانچه این ذکر را نمی‌گفت، این توست را نمی‌کرد، لَلْبَيْتِ فِي طَبْنِهِ اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (صافات/۱۴۴) تاقیامت آنجا بنام بودماند؛ ببینید! او چون پیغمبر است مجازاتش سنگین‌تر از دیگران است. اگر مسئولیتی داشتیم و عمل نکردیم، خدای متعال با ما بر خورد می‌کند؛ فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ (انبیاء/۸۷) خیال می‌کند که ما بر او سخت نخواهیم گرفت؛ نه، سخت می‌گیریم؛ خداوند سخت می‌گیرد... این را همیشه باید به یاد داشته

باشیم؛ از خدا هم باید کمک بخوایم. ۹۸/۱۱/۲۶

۶. جوان انقلابی باید احساس مسئولیت دینی و اجتماعی بکند

خطاب من به مجموعه‌ی انقلابی و علاقه‌مند به مسائل انقلاب است؛ آنهایی که انقلاب را دوست دارند، آنهایی که به معنای واقعی کلمه انقلاب اسلامی را وسیله‌ی نجات این کشور و تأمین آینده‌ی این کشور می‌دانند؛ خطاب من به آنهاست. من می‌گویم شما دانشجویان باید خودتان را در صفوف مقدم مبارزه حس کنید. یک مبارزه‌ی است، وجود دارد، تمام نشده، ممکن است حالا حالا هم تمام نشود، ادامه داشته باشد؛ در صفوف مقدم این مبارزه باید خودتان را احساس کنید و قرار بدهید... دانشجو باید احساس مسئولیت انسانی، احساس مسئولیت ملی، احساس مسئولیت دینی و اجتماعی و بین‌المللی بکند؛ این چیزی است که از دانشجو توقع می‌رود. ۹۶/۳/۱۷

مکتب حاج قاسم

بخشی از وصیت‌نامه سردار دل‌ها
حاج قاسم سلیمانی | ۱

اگر می‌خواهید با هم باشیم شرطش توافق بر سر اصول است

نکته‌ای کوتاه خطاب به سیاسیون کشور دارم: چه آنهایی که اصلاح‌طلب خود را می‌نامند و چه آنهایی که اصولگرا. آنچه پیوسته در رنج بودم این که عموماً در دو مقطع، خدا و قرآن و ارزش‌ها را فراموش می‌کنیم، بلکه فدا می‌کنیم. عزیزان، هر رقابتی با هم می‌کنید و هر جدلی با هم دارید، اما اگر عمل شما و کلام شما یا منظره‌هایتان به نحوی تضعیف‌کننده دین و انقلاب بود، بدانید شما مغضوب نبی مکرم اسلام و شهدای این راه هستید؛ مرزها را تفکیک کنید. اگر می‌خواهید با هم باشید، شرط با هم بودن، توافق و بیان صریح حول اصول است.

خاطرات رهبری

خاطره‌ها را دیو فلسطین و دیدار باسر عرفات ده سال بعد از آن

در یکی از شب‌های تابستانی سال ۱۳۴۹ نشسته بودم و به رادیو «صدای فلسطین» گوش می‌دادم. آن ایام مقارن با «سپتامبر سیاه» بود، که فلسطینی‌ها در اردن به شکل فجیعی قتل عام شدند. آن حادثه، حادثه‌ای بزرگ و فاجعه‌ای عظیم بود. در قبال آن جریان، جز این کاری از دست ما بر نمی‌آمد که با دلی خونین به «صدای فلسطین» بچسبیم و آخرین اخبار قتل عام را از آن رادیو بشنویم. به خاطر دارم که آن شب، رادیو، تلگرام باسر عرفات را که از اردن به کنفرانس سران عرب در قاهره فرستاده بود، پخش می‌کرد. من متن تلگرام را که گوینده‌ی رادیو تکرار می‌کرد، می‌نوشتم. هنوز برخی جملات این تلگرام را به خاطر تأثیر شدیدی که در من گذاشت - به یاد دارم - و هنگامی که در سال ۱۳۵۹ باسر عرفات به تهران آمد، برخی عبارات آن را برایش بازخواندم؛ از جمله، این عبارت را: «در یایی از خون... و ۲۰ هزار نفر کشته و زخمی... که باسر عرفات گفت: «بلکه ۲۵ هزار کشته و زخمی!» منبع: خون‌دلی که لعل شد

همه اینها برای آمادگی ورود به ضیافت الهی است

این ادعیه در ماه مبارک رجب و خصوصاً در ماه مبارک شعبان اینها مقدمه و آرایشی است که

انسان به حسب قلب خودش می‌کند برای اینکه مهیا بشود برود مهمانی؛ مهمانی خدا، مهمانی‌ای که در آنجا سفرهای که پهن کرده است قرآن مجید است و محلی که در آنجا ضیافت می‌کند مهمش «لیلة القدر» است و ضیافتی که می‌کند ضیافت

تزیینی و ضیافت اثباتی و تعلیمی است. نفوس را از روز اول ماه مبارک رمضان به روز، به مجاهده، به ادعیه‌های مهیما می‌کند تا بر سنده آن سفرهای که از آن باید استفاده کنند و آن «لیلة القدر» است که قرآن در آن نازل شده است. ● ۹۲/۴/۲۱

درس اخلاق

ماه رجب را با این چشم نگاه کنید

بزرگان و اهل معنا و اهل سلوک، ماه رجب را مقدمه‌ی ماه رمضان دانسته‌اند. ماه رجب، ماه شعبان، یک آمادگای است برای اینکه انسان در ماه مبارک رمضان - که ماه ضیافت الهی است - بتواند با آمادگی وارد شود. آمادگی به چیست؟ در درجه‌ی اول، آمادگی به توجه و حضور قلب است؛ خود را در محضر خدا دانستن... وقتی انسان خود را در محضر الهی دانست، بیشتر متوجه کارها و حرکات و رفتار خود می‌شود. عمده‌ی اشکالات ما به خاطر غفلتی است که از رفتار و اعمال خودمان می‌کنیم. با این حالت، با یک طهارت و پاکیزگی‌ای، انسان وارد ماه رمضان شود - «شستشویی کن و آنکه به خرابیات خرام»؛ شستشو کرده وارد ماه رمضان شود - آن وقت در محضر ضیافت الهی حداکثر بهره‌را خواهد برد. ماه رجب را با این چشم نگاه کنید. ● ۹۲/۲/۲۵

انسان ۲۵۰ ساله

سازماندهی شیعیان زیر برق شمشیر خلفای عباسی

حضرت هادی (ع) چهل و دو سال عمر کردند که بیست سالش را در سامرا بودند... در همین شهر سامرا عده‌ی قابل توجهی از بزرگان شیعه در زمان امام هادی (ع) جمع شدند و حضرت توانست آنها را اداره کند و به وسیله‌ی آنها پیام امامت را به سرتاسر دنیای اسلام برساند. این شبکه‌های شیعه در قم، خراسان، ری، مدینه، یمن و در مناطق دوردست و در همه‌ی اقطار دنیا را همین عده توانستند رواج بدهند و روز به روز تعداد افرادی را که مؤمن به این مکتب هستند، زیادتر کنند. امام هادی همه‌ی این کارها را در زیر برق شمشیر تیز و خونریز همان شش خلیفه و علی‌رغم آنها انجام داده است. حدیث معروفی درباره‌ی وفات حضرت هادی (ع) هست که از عبارت آن معلوم می‌شود که عده‌ی قابل توجهی از شیعیان در سامرا جمع شده بودند؛ به گونه‌ای که دستگاه خلافت هم آنها را نمی‌شناخت. ● ۸۳/۵/۲۵

سفر آیت‌الله خامنه‌ای به رومانی، یوگوسلاوی، بلغاراد و سارایوو
میدان اصلی بخارست، اسفند ۱۳۶۷

مسلمانان خوش رو حیه و مؤمن در سارایوو

در جمهوری «یوسنی» که یکی از شش جمهوری یوگوسلاوی اسبق است و در مرکز آن شهری است به نام «سارایوو» - که یک شهر مسلمان نشین هست و از جمله‌ی مناطقی از اروپاست که آن‌جا نشانه‌های بسیار ذی‌قیمتی از اسلام هست؛ مساجد متعدد، کتابخانه‌های فراوان، کتاب‌های بسیار ذی‌قیمت و از همه بهتر و شیرین‌تر، مسلمانان خوش‌رو حیه و شهاد و مؤمن و غالباً تا آن جایی که ما دیدیم، علاقه‌مند به جمهوری اسلامی و به امام عز‌زیمان و به ملت ایران. من توفیق پیدا کردم که در اجتماع این مردم حضور پیدا کنم، به مسجدشان بروم، با آنها نماز بخوانم، برای آنها قدری صحبت کنم... و من سلام آن برادران شما را که در نقطه‌ی دور دستی زندگی می‌کنند اما با تمایلات مشترک و عقاید مشترک و احساسات مشترک، به شما عزیزان می‌رسانم. ● فرازی از گزارش سفر در خطبه‌های نماز جمعه ۶۷/۱۲/۱۲

خانواده ایرانی

پیشرفت در همه عرصه‌ها

هویت اسلامی این است که زن در عین این که هویت و خصوصیت زنانه خود را حفظ می‌کند... آن مهر و محبت را، آن رقت را، آن صفا و درخشندگی زنانه را برای خود حفظ می‌کند، در عین حال، هم باید در میدان ارزش‌های معنوی - مثل علم، مثل عبادت، مثل تقرب به خدا، مثل معرفت الهی و سیر وادی‌های عرفان - پیشروی کند، هم در عرصه‌ی مسائل اجتماعی و سیاسی و ایستادگی و صبر و مقاومت و حضور سیاسی و خواست سیاسی و درک و هوش سیاسی، شناخت کشور خود، شناخت آینده‌ی خود... باید روز به روز پیشرفت کند و هم در زمینه‌ی ایجاد عدل و انصاف و محیط آرامش و سکونت در داخل خانواده باید پیشرفت داشته باشد. ● ۷۹/۶/۳۰

حزب‌الله این است

میلیون‌ها نفر باید آماده دفاع و ضربه متقابل باشیم

دشمن را بشناسیم، حواسمان جمع باشد، «من نام‌لم ینم عنه»؛ اگر شما در سنگر، در مقابل دشمن خوابت ببرد، معنایش این نیست که دشمن هم خوابش برده؛ او ممکن است بیدار باشد؛ کما اینکه همین جور هم هست. هزاران نفر را می‌گذارند برای پیگیری مسائل گوناگون ایران؛ ما بایستی میلیون‌ها نفر آماده باشیم برای اینکه هم دفاع کنیم، هم ضربه بزنیم؛ ما هم باید متقابلاً به آنها حمله کنیم؛ چه تبلیغاتی و چه انواع و اقسام کارهایی که از دست یک ملت انقلابی برمی‌آید. ● ۹۸/۱۲/۳